

Kovács Tamás

„Az árvaház számomra elég kellemetlen hely volt.”

Részlet Kovács Tamás (1930–2012) családi visszaemlékezéséből.

Anyu elküldött valakivel a ► Vilma királynő úton lévő fiúárvaházba, 1944 novemberében. Az árvaház számomra elég kellemetlen hely volt. Az ennivaló ízetlen és kevés, de ennél sokkal jobban zavart az óriási, sötét hálóterem, benne legalább ötven ágygal. Ebben voltunk egész nap, mindenkinek volt egy vaságya, ez alatt helyezhette el a holmiját, amely esetemben a télikabát és egy kis fekete bőrönd volt. Ezekre állandóan felügyelni kellett, mert mindennek lába kelhet. A bőrönddel a fejem alatt aludtam. A tisztálkodási lehetőség minimális volt, a hálóterem végében volt a mosdó (talán zuhanyozó is, rendszerint csak hideg vízzel) és a WC.

December legelege lehetett, amikor hírt vettük, hogy jönnek a → nyilasok és visznek a → gettóba. Egy másik fiúval gyorsan elhatároztuk, hogy ebből pedig nem kérünk. Egy délután, amikor már sötétedett, fogtuk a holminkat és eljöttünk, persze sárga csillagtalannul. A kutya sem szólt hozzánk, miért és hova igyekszünk.

Itt elhagyhatók a pesti bolyongásom kalandjai, mindenhol sikertelenül kerestem menedéket. Máig emlékszem azonban egy akkori találkozásra. Több visszautasítást követően eszembe jutott az iskolánkban szolgáló tisztelendő úr, akit a Kiscelli úton, Óbudán kereshettem fel. Átballagtam a felrobbant Margit híd melletti „Manci” pontonhídon a Margitszigetre, onnan a híd épen maradt budai részén Budára, és megkerestem azt a fiúotthont, ahol a tisztelendő urat tudtam. Meg is találtam, de ő eltanácsolt, és jól tette, mert pár nap múlva ott is megjelentek a nyilasok, és elvitték a zsidónak talált fiúkat.

Végül szomorúan vettem a hírt, hogy míg mászkáltam helyet keresni magamnak, Nagymamát is elvitték. Abban egyeztünk meg a házmester bácsiékkal, hogy ha a → pesti védett házból is elhurcolják a zsidókat, akkor náluk maradhatok, ők majd elrejtjenek a hátsó szenespincében. Itt ért 1945. januárban a felszabadulás.